

1. neděle postní

Liturgické texty

1. čtení: Gn 9,8-15

Žalm 25,4-5ab.6+7bc.8-9

2. čtení: 1 Petr 3,18-22

Evangelium: Mk 1,12-15

Byl na poušti čtyřicet dní a byl pokoušen od satana, žil tam mezi divokými zvířaty a andělé mu sloužili.

Markova zpráva o Ježíšově pobytu na poušti je extrémně stručná. Nenačteme v ní jednotlivá pokušení, jako u svatého Matouše nebo Lukáše. Nezmiňuje se o Ježíšově postu. Přes svou lakoničnost je ale velmi bohatá.

Z textu vyplývá, že andělé Pánu Ježíši sloužili po celou, nebo alespoň delší dobu jeho pobytu na poušti. Připomíná to čtyřicetileté putování Izraele, který při něm byl živěn manou - chlebem z nebe, pokrmem silných (andělů). Evangelista Marek tak poukazuje na souvislost mezi Ježíšem a Mojžíšem, nebo později Eliášem, který byl pro změnu čtyřicet dní živěn chlebem, jež mu přinášeli havrani. Oba muži jsou předobrazy Pána Ježíše. Mojžíš vede lid z otroctví do země zaslíbené. Je učitelem a také přímělníkem svého lidu. Eliáš je také obhájce Boží věci, podobně jako Mojžíš, ale především je trpělivým pro spravedlnost. Je pronásledován králem Achabem a jeho manželkou Jezabel. Bojuje s "Bály" - pohanskými démonickými bohy královny Jezabel. Je "jediným spravedlivým."

Zmínka o divokých zvířatech připomíná žalm 90. *"Vždyť svým andělům vydal o tobě příkaz, aby tě střežili na všech tvých cestách. Na svých rukou tě ponosou, abys nenarazil na kámen svou nohou. Po zmiji a hadu budeš kráčet, šlapat budeš po lvu i draku." (Žalm 90, 11-13).* Je to ten samý žalm, který satan cituje Pánu během pokušení skočit dolů z chrámové zdi. Možná je to také připomínka ráje - Adama mezi zvířaty, kterým měl vládnout a které ho měly poslouchat. Tento obraz ráje rozvíjí prorok Izaiáš: *"Vlk bude pobývat s beránkem, levhart s kůzlem odpočívá. Tele a lviče i žirny dobytek budou spolu a malý hoch je bude vodit. Kráva se bude popásat s medvědicí, jejich mláďata budou odpočívá spolu, lev jako dobytče bude žrát slámu. Kojenec si bude hrát nad děrou zmije, bazilišku do doupěte sáhne ručkou odstavené dítě. Nikdo už nebude páchat zlo a šířit zkázu na celé mé svaté hoře, neboť zemi naplní poznání Hospodina, jako vody pokrývají moře." (Iz. 11, 6-9).* Izaiášova jedenáctá kapitola navíc začíná proroctvím o kořeni Jesse, ze kterého vyrazí nový výhonek - Ježíš.

Pán Ježíš je tedy novým Adamem, který má všechno obnovit.

Zatím jsme se vůbec nedotkli prvních dvou čtení. Potopa, ze které byl zachráněn Noe a jeho synové a jejich manželky přišla po čtyřicetidenním dešti. Smlouva, kterou Bůh s Noemem po potopě uzavřel a stvrdil znamením duhy, znamená nový začátek, nové stvoření. Noemova archa byla vždy chápána jako obraz církve a vody potopy jako předobraz křtu. Skrze křest jsme zachráněni a stáváme se novým stvořením v Kristu. Tak o tom hovoří svatý Petr v dnešním druhém čtení. Zaměřuje naši pozornost na blížící se Velikonoce, na Ježíšovo zmrtvýchvstání. Na jeho vítězství nad satanem. *"On se odebral do nebe, je po Boží pravici a jsou mu podřízeni andělé, mocnosti i síly." Toho Pán přemohl už na poušti, jak to popisují svatý Matouš a Lukáš.*

Tak jako Izrael putoval pouští, jak se Eliáš skrýval na poušti, tak i my se nacházíme v tomto světě na poušti. A už zde na zemi platí, že Pán Ježíš našeho nepřitele přemohl. P. Karel